

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

15. Maria Victoria quàm excellens & vxor & vidua fuerit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

illud confirmaret, quod Apostolus dixit: *cum infirmor, tunc fortior sum*, in exemplum eorum, qui, quod agrotent, satis se putant facere, si sint patientes. Fallimini o femine, o viri: quanto infirmior est caro, tanto debet esse spiritus fortior. Morbus est Mortis nuncius, qui non tantum nunciat vos breui morituros, sed illud etiam inculcat: *Ambulate, dum lucem habetis*. Qui in via est, fortius ambulat, sole ad occasum vergente, ne excludatur a ciuitate: ita cui adhuc parum superest de lucis huius vsura, contentius debet laborare, ne ad caelum iturus audiat: *clausa est ianua*. Si malus daemone nunquam sauior erit, quam sub mundi finem, *sciens quod modicum tempus habet*; cur non & vos temporis breuitatem virtutum magnitudine & numero compensatis? Tunc, tunc est tempus dispergendi & dandi pauperibus, tunc examinanda conscientia; tunc ad orationem, ad contritionem, ad lachrymas & seriam poenitentiam recurrendum. Non excusat ab his eos morbus, quos non impedit a curis secularibus, & cogitatione funeris pomposi, immo a solitudine diuitiarum, magni nominis & omnis vanitatis. Sed ad aliam huius aevi illustrem viduam stilum verto; quae, vti & Francisca Romana, in triplici statu excelluit.

Maria Victoria Genuensis matrona, Anno 1562. Patre *Hieronymo Fornari*, matre *Barbara Venerosa*, virtute & pietate nobilibus, nata; ita ab incunabilis educata erat, vt vehementer incitaretur ad nuncium Mundo remittendum, atque Conditori suo, remotis turbis saeculi, in Religione aliqua, seruiendum. Ita illi animus erat. Sed non idem sensere parentes, qui, vt fit, de matrimonio solliciti, illam septemdecim annorum puellam insciam, *Angelo Strata* nobili inprimis iuueni desponderunt. Quod, vbi integerrima virgo intellexit; nouum illi atque inexpectatum fuit, cogitationesque varias, ac magnum, in illius pectore, certamen excitauit. Existimabat enim, suam mentem, parentum sententia longe esse meliorem; & Christum sciebat, quouis sponso esse multo praestantiorum. Verum, quia assueuerat semper parentibus magis obsequi, quam suo iudicio vti; in coniugium consensit, non tam iudicio, quam obsequio ducta.

Cccc 3

fuerit

2. Cor. 12. 10.

Ioan. 12. 34.

Matth. 25. 10.

Apoc. 12. 12.

XV.

Fordinand. Meltiol. c. 2. & 2. vitae eius, quam Ambrosius Kolb in Germanicum Idioma transfudit.

fuerit hoc coniugium. Vna anima, vna voluntas in vtroque coniuge erat. Mariam vir, vt charissimam vxorem, diligebat, vt dominam venerabatur; illa viro, vt ancilla, seruebat, eumque, tanquam verum *Angelum*, honoris causa, non nominabat tantum, sed etiam honorabat. Procul fuere lites; nulla iurgia, nullae suspiciones locum habuerunt. Et, quae boni summa est, quidquid Deus voluit, ambo voluerunt, pares aetate, pares virtute, pares mente. Ita quidem affecti erant. Quare & Deus illis affectus erat, qui, quoniam longè maiora, per Mariam, consilia moliebatur, afflictionibus illam coepit expolire. Itaque, cum sancti hi coniuges, octo annis, & octo mensibus, letissimè cohabitassent; cum liberos quinque egregios à Deo sortiti essent; cum Maria sextam prolem, mense iam septimo, in vtero gestaret; ipsaque vix aetatis suae annum vigesimum quintum excessisset, adfuit è caelo omnipotentis Numinis manus, & morte sustulit maritum eius Anno 1587. 30 Nouemb. Nulli coniuges suae fidant felicitati. Quidquid est humanum, vitreum est; & idcirco fragile, vt sola immortalitate nitamur. Nullus maritus suae innocentiae promittat vxorem nunquam morituram: nulla vxor, quantumuis pia, & sancta, speret, virum sibi nunquam auferendum: omnes nuptiae mortalium sunt mortales. Matrimonia, quae nullum aliud impedimentum habent, morte dirimuntur. Hoc fecit Deus, vt coniuges ad nuptias *Agni*, in caelo, faciendas aspirent, aut vt altius sapientes, omnis terrenis nuptijs, sponsum animae suae quaerent nunquam moriturum. Siquidem & alios nouit scopos diuina prouidentia. Nam, hoc velut aceto matrimonijs asperfo, multis eius status nauseam iniecit, eosque in virginitate conseruat, atque ad perfectiora promouet: multos ex coniugibus viduos, multas viduas facit, vt, ad imitationem Iudithae, Creatori suo impensius vacent, cum soli vacant; quibus necessè erat, curas diuidere, quando maritas, aut maritos habuerunt. Quid, quòd multos Deus, & multi se ipsos, eiusmodi ingrata & insperata viduitate experiuntur? Tunc enim perspicue apparet vter plus, Deus an coniunx diligatur. Vicisse *Victoria & Mundum*, & seipsam videbatur, cum in coniugio adeò beato

Apoc. 19. 9.

Iudith. 8. 5.

triumpharet; nihilque, nisi quod Deus vellet, voluisse. Sed, sicut multi spiritu prompti, carne infirmi, melius destinant, quam pugnant; & pronius est velle, quam facere; ita etiam Mariæ huic contigit. Quam diu Dei voluntas ex voto illius fuit, tam diu visa est ipsa sibi idem velle. Enimvero etiam idem voluit. Sensit tamen non tam se suam diuinæ, quam diuinam suæ voluntati accommodauisse, vbi, subducto marito, subsidium solatiumque omne sibi subductum est arbitrata. Quid inciperet vidua, sine marito? tot filiorum mater, sine parente? iuencula, sine ætatis protectore? femina prægnans, sine adiutore? intuebatur duas filias sine sponsis, tres filios sine magistris. Et quid non mali accidit viduis? Huic autem viduæ pessimum erat, optimo coniuge carere: cuius mortem charitas fecit acerbior. Tantò maior erat amissionis dolor, quantò maior amor amissi. Denique, vt sciamus, in omnem partem, vehementem esse affectum feminarum; pænè vsque ad mortem sensit mariti mortem *Maria Victoria*. In eum enim luctum animi iniecit, vt, præter gemitus, præter suspiria, præter singultus, nihil ab ea audiretur; verba interclusit dolor; sermonem titubans tremore lingua parere non potuit. Quin, ne consolationi vlli aditus pateret, etiam aures illius dolorem lenire volentium verba recusauerunt. Denique, vt vetus Poëta ait,

Ipsa suam cor edens, hominum vestigia vitans,

in cubiculum se, velut in carcerem, inclusam abdidit; nullo mortalium admissio consolatore. Ibi aliquammultos dies, lugendo atque lachrymando consumsit, tota pænè tristitijs absorpta. Nulla illam spes, nulla cogitatio recreabat, nisi si occurrisset, in partione se morituram. Adeò mors non solum est *ultima linea rerum*, sed etiam tristitiarum finis esse creditur. Videte, quam verè dixerit Apostolus, coniuges *tribulationem carnis* habituros! Cùm enim vita homini res sit charissima, magnam vtique tribulationem esse oportet, cuius solatium est, mori. At numquid diuina bonitas eiusmodi tribulationem sine causa serit? & si *ne capillus quidem*, sine diuini gubernatoris nutu, *de capite nostro cadit*, quis non credat, diuinum quoque consilium esse, si coniunx, parens, aut amicus sibi moriatur?

1. Cor. 7. 28.

Luc. 21. 18.

riatur? Non succedit tibi coniugium? fortasse non voluit Deus te esse in coniugio; auferitur immatura morte sponsus? fortasse voluit Christus tuus esse sponsus; sed tu diuertisti; idcirco subducit tibi, ad quem diuertisti, vt ad illum reuertaris. Optimus maritus te, & tu optimo digna fuisti? dignior est Deus à quo habearis, qui, vt te totam haberet, eum tibi ademit, cui adhasisti; luctu tibi dedit occasionē meliora cogitandi. Hanc enim ob causam non solum socios, sed etiam maritos adimit. Cuius rei, in Maria Victoria, perspicuum cernimus exemplum. Nam illa omnis humani confortij fugitans, lacrymis exhausta, luctuque fatiscens, cum, in oblerato conclau, nullum videret mœstitiæ suæ aut exitum, aut modum, solamque mortem in votis haberet, tenebris animi & caligine mentis obsita, repente sensit, mirabili se luce perfundi, & clara inspiratione velut aurem sibi vellicari. Subijt enim in hunc parē modum cogitare: *Quid agis, misera? cur misera esse pergis, qua potes esse beata? quò vsque te abripi tristissima fortuna fluctibus sinit? qua anchoram habes, qua portum tenere potes? An Maria, Maria obliuisceris? nescis, illam esse Matrem misericordis, & consolatricem afflictorum?* Ita mente secum locuta, extemplo in genua procubuit, ante tabulam imagine Virginis Matris illustrem. Ibi, magnitudine doloris adhuc verba opprimente, magis oculorum fletu, & pectoris singultu, quàm lingua, querelas suas, in Deiparæ sinum effudit. Atque, vt videas sinceri pectoris candorem; apud Dei Matrem, ausa est de Deo queri. Ita enim cogitare capit: *Cum à prima ætate per Filij tui, ò Misericordia Mater, gratiam atque auxilium, ab omni me grauiore delicto seruauerim immunem, qui fit, vt ille adeò me seuerè plectat? Cur mirisimè ille, factus est mihi in crudelem? Si inter me & maritum rixæ, si discordiæ extitissent, beneficium fuisset, nos separare: nunc amantissimos atroci nimis vulnere diuulsi. Tanto est diuisio durior, quanto arctior coniunctio fuit. Cur igitur non ambos vel vnà superesse voluit, vel vnà occumbere? Neque hos questus dolore, sed ratione victa promouit. Quippè de me ipsa licet vidua, sollicita non sum; vt egius desiderium vnicum est, mori. Maritus beatè mortuus æternam*

fuitque

vique

vtique adiit securitatem. At mihi sex viuos liberos reliquit.
 Horum me cura angit, horum torquet sollicitudo. Alia lu-
 bens passa fuissẽm; hoc onus humeris meis non potest sustine-
 ri. Superat vires pondus, nisi de cælo fulciantur. Hæc atque
 alia talia magis meditando, quàm eloquendo dixit; interque
 dicendum, sensit sibi animum mirificè augeri, & crescere.
 Cum animo crescebat & fiducia in Dei parentem. Itaque rur-
 sus, in mentis preces, iamque impensius ebulliens, *ô plena mi-
 sericordiarum Virgo, inquiebat, tota te voluntate, atq; omni cona-
 tu virium mearum, per ineffabilem bonitatem tuam, supplex oro,
 dignare, mei miseratione tangi, meosq; liberos, tanquam tuos, susci-
 pe & cura. Siquidem patre priuati, cum in me parum subsidij ha-
 beant, verè dicere possunt: Pater meus, & mater mea derelique-
 runt me. Tu ergo, Mater viuentium, illis Matrìs loco esto, cuius
 viscera non possunt derelinquere ab alijs derelictos, ad te con-
 fugientes, in te sperantes, ô spes! ô anchora! ô portus!
 Eiuscemodi affectibus locuta, opem citò sensit, quam implora-
 uit. Nam visa est illi ipsa imago, ante quam orabat, manum
 porrigere, nutuque propitio auxilium spondere. Muta certè
 in eum vsq; diem effigies supplicem his verbis disertissimè com-
 pellauit. *Victoria, filia mea, ne metue, sed animo bono confide, &
 liberos tuos, & teipsam, sub protectionis mea pallium esse suscipiendos.
 Ego sum, quæ omnem domus tuæ curam portabo. Ego, quæ te latam
 esse, atque ab omni sollicitudine liberam iubeo. Illud unicum à te pe-
 to flagitòq; ut nullam posthac sollicitudinẽ, laborem nullum omittas,
 amandi Dei supra omnes creaturas. Dixit hæc, & obticuit. Ex-
 perientia confirmat vim cælestis ignis fulminisq; longè, quàm
 huius nostri, esse potentiorẽ: citius ardent, tardiùs extin-
 guuntur, quæ accenduntur de cælo. Ita diuini Verbi Mater,
 longè efficacius omni oratore humano, verba facit. Faculas
 locuta videbatur, adèd Victoriã, compendioso sermone, in-
 flammauit. Dici non potest, quanta repentè facta sit meta-
 morphosis: ex quanta amaritudine ac tristitia, in quantam il-
 li omnia dulcedinem & lucem lætitiãque sint commutata.
 Absterfo omni luctu, iam, præ gaudio animi, in lachrymas tota
 diffluxit; sibi que de tristitiæ excessu, de que diffidentia priore
 irata,**

D d d d

irata,

irata, & veniam delicti, & accepti beneficij gratiam ore identidem volutavit. Mox etiam eidem Dei Matri sese obtulit, atque in eius oculis manibusque ipsi sese Deo per triplex votum obfrinxit. Primum erat castitatis aeternae: alterum de omni aureo sericoque corporis ornatu abdicando: tertium de vitando omni consortio conuentuque profano. Neque hic cessavit diuini odoris flamma; sed in grandes illas victorias, in admiranda opera pietatis, mortificationis, misericordiae; denique in alia tria Religionis vota erupit. Insuper impetrauit, vt omnes illius liberi monasteria ingrederentur; atque ipsa quoque fundatrix existeret nouae religionis *Annunciatae Virgini* dedicatae, dictaeque *Celestinarum*, quae candidae togae caeruleum pallium iniiciunt, vt, in castissimi animi puritate, caelestem seruent conuersationem. Itaque vidua haec, in coniugio, sex filiorum, in viduitate plurimarum Deo dicatarum virginum mater fuit. Sed longum esset cetera percensere; cum de illius integerrima sanctissimaque vita, tres libri non ita pridem in lucem sunt editi. Nobis satis est hinc discere, quam salutare sit, colere Dei Matrem, Matrem misericordiae & consolationis, quantumque bonae cogitationis occasionem praebet illius imago, in cubiculo parieti appensa. Nullam eiusmodi consolationem, sed magnorum criminum ansam habent, qui ibi, loco iconis sacrae, Leda, & Cygnos; & Dianae in Actaeonem aquam spargentes; & Paridis iudicia; & mille Cupidinum propudia, aliaque nefandas libidinum illecebras, velut in ara venerandas, appendunt. Sed & illud in primis est obseruandum, bonos quoque coniuges, diuino consilio, separari morte, atque in magnos luctus conijci, vt solatium non iam à compare, sed à Numine petere discant, atque ad res longè maiores excitentur.

XVI.

Ante omnia tamen ex hac vidua (de cuius virtute & vita alius erit dicendi locus) atque alijs huc vsque commemoratis laudatisque, videmus, quam sanctus sit status viduitatis, quem SS. PP. tanti fecerunt, vt integros de eo libros scripserint, vel certè epistolas libris comparandas: nimirum Ambrosius, Hieronymus, Augustinus, Fulgentius, & Tertullianus, qui etsi in eam haeresin lapsus sit, vt solam *monogamiam* Christianis esse licitam

S. Ambros. l.
de Viduis. S.
Hieron. ep.
ad Saluinam.
ad Furiam, ad